

KOMISSIION TIEDONANTO

Valtiontuen valvontamenettelyissä sovellettavien käytäntöjen muuttaminen LUONNOS

1. JOHDANTO

1. Euroopan unioni on osapuolena tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksessa, jäljempänä 'yleissopimus'. Unioni panee yleissopimuksen täytäntöön unionin toimielinten osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1367/2006¹.
2. Komission antamat valtiontukipäätökset eivät kuulu asetuksen (EY) N:o 1367/2006 soveltamisalaan. Århusin yleissopimuksen valvontakomitea totesi asiassa ACCC/C/2015/128, että unioni rikkoo yleissopimusta, koska se ei ole antanut yleisölle mahdollisuutta käyttää hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä valtiontukitoimenpiteitä koskevien komission SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan nojalla antamien unionin ympäristölainsäädännön² vastaisten päätösten riittauttamiseksi.
3. Kuten komission asetuksessa [xx]³ säädetään, unioni perustaa näiden havaintojen vuoksi sisäisen uudelleentarkastelumekanismin. Mekanismia sovelletaan komission lopullisiin valtiontukipäätöksiin, joilla neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589⁴ 9 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti päätetään SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan nojalla käynnistetty muodollinen tutkintamenettely. Mekanismia sovelletaan, jos kyseisten valtiontukipäätösten oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a, c, d tai e alakohta tai b alakohdan ensimmäinen osa (tuki Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen). Kuten komission asetuksessa [xx]⁵ säädetään, ilmoituksen tehneeltä jäsenvaltiolta on pyydettävä vahvistus siitä, ettei valtiontuen kohteena oleva toiminta eikä mikään ilmoitetun valtiontukitoimenpiteen osa-alue, joka on kiinteästi sidoksissa tuen tavoitteeseen, ole ristiriidassa unionin ympäristölainsäädännön kanssa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1367/2006, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta unionin toimielimiin ja elimiin (EUVL L 264, 25.9.2006, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>.

² Katso: https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union.

³ Komission asetus [xx] Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 muuttamisesta.

⁴ Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015), s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>.

⁵ Muun muassa tuomio 22.3.1977, *Iannelli & Volpi SpA v. Ditta Paolo Meroni*, asia 74/76, ECLI:EU:C:1977:51, 14 kohta: ”Tukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jotka ovat vastoin perustamissopimuksen muita erityisiä määräyksiä (...), voivat olla niin kiinteästi sidoksissa tuen kohteeseen, ettei niitä voida arvioida erikseen; niiden merkitystä koko tuen yhteensoveltuvuuden tai yhteensoveltumattomuuden määrittämiseksi on arvioitava noudattamalla 93 artiklassa tarkoitettua menettelyä.”

4. Tällä tiedonannolla muutetaan valtiontuen valvontamenettelyissä sovellettavia käytäntesääntöjä, jäljempänä 'käytännesäännöt'. Tiedonannossa perustetaan sisäinen uudelleentarkastelumenettely ja vahvistetaan, millä yhteisöillä on oikeus esittää komissiolle sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö, jäljempänä 'pyyntö', tällaisen pyynnön edellytykset, pyynnön soveltamisala ja sovellettavat määräajat.
5. Komissio on myös saanut käytännesääntöjen 3 jaksossa vahvistetusta ilmoitusta edeltävästä vaiheesta lisää kokemusta, joka osoittaa, että ilmoittamista edeltävä yhteydenpito jäsenvaltioihin kestää yleensä pitkään, erityisesti monimutkaisissa tapauksissa. Ilmoittamista edeltävän vaiheen kuuden kuukauden kesto olisi sen vuoksi pidennettävä 12 kuukauteen.
6. Komissio toteaa lisäksi, ettei se ole koskaan käyttänyt käytännesääntöjen 6 jaksossa vahvistettua yksinkertaistettua menettelyä yksinkertaisissa tapauksissa. Sen vuoksi kyseinen menettely olisi poistettava.

2. KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN MUUTOKSET:

7. Lisätään nykyisen 11 jakson ("Seuranta") jälkeen uusi **11 jakso** seuraavasti:

"11. Sisäinen uudelleentarkastelumekanismi, joka perustuu Århusin yleissopimuksen valvontakomitean päätelmiin ACCC/C/2015/128

78. Komissio käsittelee Århusin yleissopimuksen valvontakomitean asiakirjassa ACCC/C/2015/128 tekemien päätelmien mukaisesti ja käyttäen jäljempänä kuvattua mekanismia kelpoisuusehdot täyttävien yhteisöjen esittämät sisäistä uudelleentarkastelua koskevat pyynnöt.

11.1 Yhteisöt, jotka voivat pyytää sisäistä uudelleentarkastelua

79. Jokainen valtiosta riippumaton järjestö, joka täyttää jäljempänä esitetyt perusteet, voi pyytää komissiolta 11.4 jaksossa lueteltujen valtiontukipäätösten sisäistä uudelleentarkastelua sillä perusteella, että valtiontuen kohteena oleva toiminta ja/tai jokin kyseisellä päätöksellä hyväksytyn valtiontukitoimenpiteen osa-alue, joka on kiinteästi sidoksissa tuen kohteeseen⁶, on ristiriidassa asetuksen (EY) N:o 1367/2006 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa määritellyn unionin ympäristölainsäädännön yhden tai useamman erityissäännön kanssa.

80. Valtioista riippumattomalla järjestöllä olisi oltava oikeus pyytää 79 kohdan mukaista sisäistä uudelleentarkastelua edellyttäen, että

- a) se on riippumaton voittoa tavoittelematon oikeushenkilö jonkin jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai käytännön nojalla;
- b) sen ensisijaisena ilmoitettuna tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa;
- c) se on ollut olemassa yli kahden vuoden ajan ja se pyrkii aktiivisesti b alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen;

---

⁶ Ks. edellä tuomio 22.3.1977, *Iannelli & Volpi SpA v. Ditta Paolo Meroni*, asia 74/76, EU:C:1977:51, 14 kohta.

- d) sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön aihe kuuluu sen tavoitteen ja toimialan piiriin.

11.2 Toimitettava näyttö sen määrittämiseksi, voivatko valtiosta riippumattomat järjestöt pyytää sisäistä uudelleentarkastelua

81. Jokaisen valtiosta riippumattoman järjestön, joka esittää valtiontukipäätöksen sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön 79 kohdan mukaisesti, on toimitettava jäljempänä lueteltujen asiakirjojen muodossa todisteet siitä, että se täyttää 80 kohdassa esitetyt perusteet:

- a) valtiosta riippumattoman järjestön perussääntö tai säännöt tai muu kansallisen käytännön mukaan vastaava asiakirja niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä, että valtiosta riippumattoman järjestön on vahvistettava perussääntö tai säännöt;
- b) valtiosta riippumattoman järjestön vuosittaiset toimintakertomukset kahdelta viimeksi kuluneelta vuodelta;
- c) kopio kirjaamisesta kansallisten viranomaisten rekisteriin sellaisiin maihin sijoittautuneiden valtiosta riippumattomien järjestöjen osalta, joissa kirjaaminen kansallisten viranomaisten rekisteriin on edellytyksenä sille, että valtiosta riippumaton järjestö saa oikeushenkilön aseman;
- d) tapauksen mukaan ja edellä a–c alakohdassa mainittujen asiakirjojen toimittamista koskevan vaatimuksen soveltamista rajoittamatta tiedot ja asiakirjat siitä, että komissio on aiemmin tunnustanut valtiosta riippumattoman järjestön osalta sen, että sillä on oikeus esittää sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö 79 kohdan mukaisesti, ja valtiosta riippumattoman järjestön ilmoitus siitä, että pyynnön esittämisen edellytykset täyttyvät edelleen;
- e) jos jotakin kyseisistä asiakirjoista ei voida toimittaa valtiosta riippumattomasta järjestöstä riippumattomista syistä, kyseinen järjestö voi toimittaa todisteet jonkin muun vastaavan asiakirjan muodossa;
- f) jos asiakirjoista ei käy selvästi ilmi, että valtiosta riippumattoman järjestön ensisijaisena tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua ympäristölainsäädännön puitteissa, että se on ollut olemassa yli kaksi vuotta ja että se pyrkii aktiivisesti mainittuun tavoitteeseen tai että asia, jonka osalta sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö esitetään, kuuluu valtiosta riippumattoman järjestön tavoitteiden ja toiminnan piiriin, järjestön on toimitettava jokin muu asiakirja, joka osoittaa, että se täyttää tämän edellytyksen.

11.3 Valtiosta riippumattoman järjestön tai juristin toimiminen edustajana

82. Jos valtiosta riippumattomia järjestöjä edustaa valtiosta riippumaton järjestö, sovelletaan 81 kohtaa.

83. Jos valtiosta riippumattomia järjestöjä edustaa juristi, pyyntöön olisi liitettävä asiakirjat ja tiedot, jotka osoittavat, että juristilla on kelpoisuus esiintyä jonkin jäsenvaltion tuomioistuimessa. Näihin asiakirjoihin voi kuulua jäsenvaltion asianajajaliiton antama todistus tai mikä tahansa muu asiakirja, jolla kansallisten sääntöjen mukaan on sama tarkoitus. Juristin olisi myös esitettävä todisteena valtakirja, jonka mukaan hänellä on oikeus edustaa asiakastaan.

11.4 Valtiontukipäätökset, joiden osalta voidaan esittää sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö

84. Kelpoisuusehdot täyttävät valtiosta riippumattomat järjestöt voivat pyytää sellaisten komission lopullisten valtiontukipäätösten sisäistä uudelleentarkastelua, jotka on neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 9 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti annettu SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan nojalla aloitetun muodollisen tutkintamenettelyn päättämisestä, jos tällaisen päätöksen oikeusperusta on

- i) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohta;
- ii) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan ensimmäinen osa;
- iii) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohta;
- iv) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan d alakohta;
- v) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan e alakohta.

11.5 Sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön sisältö

85. Kun pyydetään komission päätöksen sisäistä uudelleentarkastelua 79 kohdan mukaisesti, pyyntö olisi tehtävä kirjallisesti käyttäen asetuksen [xx] liitteessä III olevaa lomaketta, ja siinä olisi

- a) täsmennettävä komission lopullinen valtiontukipäätös, jonka osalta uudelleentarkastelua pyydetään;
- b) ilmoitettava ne unionin ympäristölainsäädännön erityissäännökset, joita tuetun toiminnan tai ilmoitetun valtiontukitoimenpiteen jonkin osa-alueen, joka on kiinteästi sidoksissa tuen tavoitteeseen, väitetään rikkovan;
- c) esitettävä pyynnön perustelut;
- d) toimitettava kyseisiä perusteluja tukevat asiaankuuluvat merkitykselliset ja jäsennellyt tiedot ja asiakirjat sekä tosiseikat tai oikeudelliset perusteet;
- e) ilmoitettava sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolla on valtuudet edustaa pyynnön esittänyttä osapuolta kolmansiin osapuoliin nähden sisäistä uudelleentarkastelua varten;
- f) esitettävä todisteet siitä, että pyynnön esittävällä osapuolella on oikeus esittää pyyntö 79–81 kohdassa vahvistettujen perusteiden ja edellytysten mukaisesti.

86. Sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön pituus saa olla enintään 10 sivua (pois lukien 80 kohdassa vahvistettujen kelpoisuusperusteiden täyttymistä todistavat asiakirjat ja muut pyyntöä tukevat liitteet).

87. Liitteet olisi numeroitava, niillä olisi oltava selvät otsikot ja niihin olisi viitattava sisäistä uudelleentarkastelua koskevassa pyynnössä näyttönä valtiosta riippumattoman järjestön esittämistä tosiseikoista ja/tai oikeudellisista perusteista.

88. Jos useat valtiosta riippumattomat järjestöt esittävät yhteisen pyynnön, 85 kohdan e alakohdan soveltamista varten olisi nimettävä yksi yhteispiste.

89. Jotta voitaisiin nopeuttaa sisäistä uudelleentarkastelumenettelyä, komissio kannustaa painokkaasti käyttämään jäljempänä esitettyä, käytettävää kieltä koskevaa

poikkeusta, joka valtiosta riippumattoman järjestön olisi päivättävä, allekirjoitettava ja toimitettava pyynnön mukana:

”Allekirjoittanut, joka edustaa (täsmennetään valtioneuvoston päätöksen numero ja nimi) koskevan pyynnön esittänyttä valtiosta riippumatonta järjestöä, suostuu poikkeuksellisesti luopumaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 342 artiklan, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1/1958 3 artiklan kanssa, mukaisista oikeuksistaan sekä suostuu siihen, että perussopimuksen 297 artiklan mukaisesti hyväksytty ja tiedoksi annettu komission vastaus laaditaan ainoastaan englanniksi.”

11.6 Komission tekemä arviointi

90. Komission olisi tarkasteltava pyyntöä, jos sen ovat esittäneet kelpoisuusehdot täyttävät yhteisöt ja jos se on toimitettu 85 kohdassa mainitulla lomakkeella, paitsi jos se on ilmeisen tai selvästi perusteeton.

91. Jos yhdestä valtioneuvoston päätöksestä esitetään useita sisäistä uudelleentarkastelua koskevia pyyntöjä, komissio voi päättää yhdistää ne ja käsitellä niitä yhtenä.

92. Komission olisi todennettava, että valtiosta riippumattoman järjestön esittämä näyttö osoittaa, että tuettu toiminta tai jokin ilmoitetun valtioneuvoston toimintatavan osa-alue, joka on kiinteästi sidoksissa tuen tavoitteeseen, on rikkonut yhtä tai useampaa unionin ympäristölainsäädännön erityissäännöstä.

93. Jos komissio ei voi 79–81 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella täysin arvioida, täyttyvätkö perusteet tai edellytykset, sen olisi pyydettävä pyynnön esittänyttä osapuolta toimittamaan lisäasiakirjoja tai -tietoja sekä tarvittaessa ei-luottamuksellinen versio tällaisista asiakirjoista tai tiedoista. Pyyntö esittäneen osapuolen olisi vastattava komission asettamassa kohtuullisessa määräajassa, joka saa olla enintään 30 päivää. Edellä 107 ja 108 kohdassa vahvistettujen määräaikojen kulumisen keskeytetään kyseiseksi ajaksi.

94. Komissio lähettää sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön jäsenvaltiolle, jonka toimintatapa on hyväksytty tarkasteltavana olevalla valtioneuvoston päätöksellä, jotta jäsenvaltio voi tarvittaessa esittää huomautuksia ja toimittaa niistä ei-luottamuksellisen version. Edellä 107 ja 108 kohdassa vahvistettujen määräaikojen kulumisen keskeytetään kuulemisen ajaksi, joka saa olla enintään 30 päivää.

95. Komissio voi tarvittaessa kuulla minkä tahansa jäsenvaltion asiaankuuluvia kansallisia viranomaisia todentaakseen ja arvioidakseen asianomaisten valtiosta riippumattoman järjestön tai juristin toimittamat tiedot, jotka liittyvät 80 kohdassa vahvistettuihin kelpoisuusperusteisiin tai pyynnön perusteluihin. Kuultujen kansallisten viranomaisten olisi tarvittaessa toimitettava huomautuksistaan ei-luottamuksellinen versio. Edellä 107 ja 108 kohdassa vahvistettujen määräaikojen kulumisen keskeytetään kuulemisen ajaksi, joka saa olla enintään 30 päivää.

11.7 Aikarajat

96. Valtiosta riippumattoman järjestön olisi esitettävä sisäistä uudelleentarkastelua koskeva pyyntö viimeistään kahdeksan viikon kuluessa komission valtioneuvoston päätöksen julkaisemisesta.

97. Komission olisi vastattava ja ilmoitettava perustelunsa mahdollisimman pian ja viimeistään 16 viikon kuluttua 96 kohdassa asetetun kahdeksan viikon määräajan päättymisestä.

98. Jos komissio ei kohtuullisista yrityksistä huolimatta kykene noudattamaan 97 kohdassa vahvistettua määräaika, sen olisi ilmoitettava pyynnön tehneelle valtioista riippumattomalle järjestölle mahdollisimman pian ja viimeistään edellisessä kohdassa mainitussa määräajassa, milloin se aikoo toimia. Joka tapauksessa komission on toimittava 22 viikon kuluessa 96 kohdassa asetetun kahdeksan viikon määräajan päättymisestä.

11.8 Kanne unionin tuomioistuimessa

99. Sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön 79 artiklan nojalla tehnyt valtioista riippumaton järjestö voi nostaa kanteen unionin tuomioistuimessa SEUT-sopimuksen mukaisesti.

11.9 Sisäistä uudelleentarkastelua koskevan pyynnön sähköinen toimittaminen

100. Valtiontukipäätöksen sisäistä uudelleentarkastelua koskevat 79 kohdan mukaiset pyynnot olisi toimitettava nimetyn verkkojärjestelmän kautta, joka on julkisesti saatavilla komission verkkosivustolla.

11.10 Pyyntöjen julkaiseminen ja sähköiset vastaanottojärjestelmät

101. Komission olisi julkaistava kaikki pyynnot nimetyllä verkkosivustolla mahdollisimman pian niiden vastaanottamisen jälkeen sekä komission vastaukset mahdollisimman pian niiden hyväksymisen jälkeen.”

8. Muutetaan käytäntösääntöjen **3 jakson** (”Ilmoittamista edeltävät toimet”) 16 kohta seuraavasti:

”Ilmoitusta edeltävän yhteydenpidon aikataulu ja muoto riippuvat pitkälti asian monimutkaisuudesta. Yhteydenpito saattaa kestää useita kuukausia. Yleensä sitä ei kuitenkaan tulisi jatkaa 12:ta kuukautta pidempään.”

9. Poistetaan käytäntösääntöjen **6 jakso** (”Suoraviivaisiin asioihin sovellettava yksinkertaistettu menettely”).

10. Soveltaminen

9.1 Komissio soveltaa 3 jaksoa (”Ilmoittamista edeltävät toimet”) ja 6 jaksoa (”Suoraviivaisiin asioihin sovellettava yksinkertaistettu menettely”) koskevia muutoksia sen jälkeen, kun ne on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

9.2 Komissio soveltaa uutta 11 jaksoa (”Sisäinen uudelleentarkastelumekanismi, joka perustuu Århusin yleissopimuksen valvontakomitean päätelmiin ACCC/C/2015/128”) uuden 11.4 kohdan mukaisiin lopullisiin komission päätöksiin. Nämä päätökset perustuvat ilmoituksiin, joissa jäsenvaltiot ovat asetuksen [xx] mukaisesti vahvistaneet, ettei tuettu toiminta eikä mikään ilmoitetun valtiontukitoimenpiteen osa-alue, joka on kiinteästi sidoksissa tuen tavoitteeseen, riko unionin ympäristölainsäädäntöä.

9.3 Jos tuesta ei ole ilmoitettu, komissio soveltaa uutta 11 jaksoa komission lopullisiin päätöksiin, joilla päätetään uudessa 11.4 jaksossa mainittu muodollinen tutkintamenettely asioissa, joissa päätös SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn aloittamisesta on tehty sen jälkeen, kun asetus [xx] on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

11. Uudelleennumerointi

Edellä esitettyjen muutosten vuoksi nykyisestä 7 jaksosta ("Muodollinen tutkintamenettely"), 8 jaksosta ("Toimialoja ja tukivälineitä koskevat tutkinnat"), 9 jaksosta ("Muodolliset kantelut"), 10 jaksosta ("Arviointisuunnitelmat") ja 11 jaksosta ("Seuranta") tulee 6, 7, 8, 9 ja 10 jakso.